

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3504/2023
03.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Иван Березлов, адвокат из ..., против туженог „API banka“ АД Београд, чији је пуномоћник Далибор Манић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу и накнада штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 391/23 од 10.02.2023. године, у седници одржаној 03.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 391/23 од 10.02.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2093/17 од 14.09.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе као из поднеска тужиле од 25.02.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да суд као незаконито поништи решење о престанку радног односа донетог од туженог 03.05.2017. године под бројем .. . Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да суд обавезе туженог да тужилци исплати на име накнаде штете због незаконитог отказа уговора о раду уместо враћања на рад укупан износ од 1.621.281,48 динара са затезном каматом као у њеном садржају од правноснажности пресуде до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да суд обавезе туженог да јој исплати на име накнаде штете због изгубљене зараде због незаконитог отказа уговора о раду за период од 03.05.2017. до 31.12.2019. године укупан износ од 3.075.432,57 динара у новчаним износима по месецима и са затезном каматом, као у њеном садржају. Ставом петим изреке, тужилца је ослобођена од плаћања судских такси. Ставом шестим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади

трошкове поступка од 265.500,00 динара са затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 391/23 од 10.02.2023. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2093/17 од 14.09.2022. године у ставу другом, трећем, четвртном и шестом изреке и у том делу жалба тужиле је одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиле и туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка, као неосновани.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиле је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Тужена је доставила одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Указивање на потпуно непотпуно утврђено чињенично стање није дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле је била у радном односу код туженог на неодређено време а по основу Анекса уговора о раду од 15.04.2010. године, обављала је послове ... са VI степеном стручне спреме, на ком радном месту је била једини извршилац. Тужени је донео Одлуку о укидању радног места 20.04.2017. године а одлуку је донео Извршни одбор банке на седници од 18.04.2017. године. Дана 20.04.2017. године на основу донете Одлуке донет је и Правилник о систематизацији радних места. Предметно место ... није предвиђено. Према истом Правилнику у делокруг послова организације и координације послова ... за потребе банке пренет је на радно место ..., за који се тражи VII степен стручне спреме економског или сличног усмерења, те послове је обављао један извршилац. Правилник је ступио на снагу 28.04.2017. године. Извршни одбор тужене банке је донео одлуку о престанку потребе за обављање одређеног посла 28.04.2017. године којом је тужиле утврђена као запослена за чијим је радом престала потреба због укидања радног места. Тужени је разматрао могућност распоређивања тужиле на друго радно место али је оценио да то није могуће. Тужиле је уредно исплаћена отпремнина.

Сходно напред утврђеном чињеничном стању првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиле неоснован. Тужени је због реорганизације посла донео одлуку о реструктурирању радних места. Правилником о систематизацији радних места од 20.04.2017. године, укинута је радно место послова ... који посао као једини извршилац је обављала тужиле. Није постојала могућност да се тужиле распореди на друго радно место а послове које је тужиле обављала пренето је на радно место ... за који се тражи VII степен стручне спреме, а то је већ обављао један извршилац. Имајући у виду чињеницу да

је због економских и организационих промена престала потреба за обављањем посла који је тужила обављала и доношењем Правилника о систематизацији радних места закључено је да је решење о престанку радног односа донето у прописаној форми у смислу члана 185. Закона о раду. Приликом доношења решења није прекршена ни одредба члана 182. Закона о раду. Тужили је сходно члану 179. став 5. тачка 1. и члану 158. Закона о раду уредно исплаћена отпремнина. Сходно томе тужени као послодавац је био овлашћен да у складу са својим потребама и интересима свог пословања уводи или укида постојећа радна места. Сходно свему томе тужени је у складу са законом донео решење о престанку радног односа тужили.

Другостепени суд је прихватио правну аргументацију првостепеног суда налазећи да је правилно закључено да је у ингеренцији туженог да у складу са својим потребама и интересима свог пословања уводи и укида постојећа радна места. Суд нема овлашћења да цени да ли је постојала неопходност и значај доношења тих пословних одлука. Тужени је у свему уредно испоштовао процедуру везано за доношење одлуке о престанку радног односа тужили, Правилником о систематизацији радних места место на коме је тужила радила је укинута а ти послови су припојени другом радном месту на којем је већ постојао извршилац. Размотрио је могућност распоређивања на друго радно место али је оценио да то није могуће, па је донета одлука у свему заснована на цитираним члановима Закона о раду.

По оцени Врховног суда, на правилно утврђено чињенично стање нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Према члану 179. став 5. тачка 1. Закона о раду прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдани разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких економских и организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. У конкретном случају, тужени је извршио одређене технолошко-економске и организационе промене, укинута је радно место које послове је обављала тужила и исти су припојени другом радном месту. Тужени није успео да обезбеди тужили друго радно место, па је поштујући процедуру везано за исплату отпремнине у смислу члана 158. Закона о раду, донео одлуку која је у складу са законом. Тужила није доказала да је могла бити распоређена на друго радно место нити да је након што је донето решење о престанку радног односа на том месту примљено неко друго лице, а запослење ББ и ВВ код туженог је обављено пре него што је тужила проглашена технолошким вишком, па из тога произлази да је неприхватљива тврдња да је могла бити премештена на та радна места која су та лица обављала јер у то време та радна места нису била слободна. Сходно томе, правилно је и одбијен тужбени захтев тужиле везано за исплату штете уместо враћања на рад и накнаду штете на име изгубљене зараде јер евентуално усвајање тих захтева би било компатибилно само у случају да је тужили усвојен захтев везано за поништај решења о престанку радног односа.

Неосновани су наводи из ревизије да су нижестепени судови очигледно неправилно ценили моменат престанка радног односа. Одредбом члана 185. став 5. Закона о раду

прописано је да запосленом престаје радни однос даном достављања решења осим ако овим законом или решењем није одређен други рок. Тужени је донео решење 03.05.2017. године али у ставу другом решења је назначено да тужили престаје радни однос даном достављања решења. У образложењу решења стоји да је Правилник ступио на снагу дана 28.04.2017. године али то не значи да је тог дана истој престао радни однос већ је то јасно прецизирано назначеним ставом другим изреке решења. Тужени је као послодавац разматрао и могућност за распоређивање тужиле на друго радно место али да то није било могуће. Нису прихватљиви ни остали наводи ревизије јер тужилца елаборира питање оправданости предузимања мера рационализације процеса рада и оптимизације оперативних радних места, а што је у искључивој надлежности послодавца. Правилна је и одлука суда о трошковима поступка.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је сходно одредби члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу првом изреке.

Туженој нису признати трошкови одговора на ревизију јер исти нису били потребни у смислу одредбе члана 154. ЗПП.

**Председник већа-судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић